

Fri for UVI - Tværsektorielt projekt

Fri for UVI

Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

RAPPORT - PILOTPROJEKT

JAN. 2025

Odense Kommune og Plejehjemmet Blomsterdalen

Nyborg Kommune og Vindinge Landsbycenter

Center for Innovativ Medicinsk Teknologi (CIMT), OUH

Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Odense Universitetshospital

Rapport - pilotprojekt

Hvad?

I et tværsektorielt samarbejde mellem plejehjem, kommuner, almen praksis og OUH har vi udført et pilotprojekt med henblik på forebyggelse af urinvejsinfektioner og nedsat unødvendig brug af antibiotika hos borgere på to fynske plejehjem.

Hvorfor ville vi det?

Borgere på danske plejehjem belastes af hyppige urinvejsinfektioner (UVI) og modtager ofte behandlinger med antibiotika. Danmark har det højeste antibiotikaforbrug blandt plejehjemsbeboere i Europa, hvor 10% modtager på et givent tidspunkt antibiotika - dobbelt så mange, som gennemsnittet i Europa (HALT-3). Der kan være tale om overdiagnostik, som driver denne overbehandling, idet halvdelen af danske plejehjemsbeboere, som får diagnosen UVI, ikke har symptomer på UVI og 90% af urindyrkninger udføres på borgere, som ikke har specifikke symptomer på UVI (Sommer-Larsen, 2021).

Erfaringer fra Danmark og udlandet viser, at afledte belastninger af UVI kan reduceres betragteligt ved implementering og fastholdelse af gode infektionshygiejniske principper for forebyggelse samt værktøjer til beslutningsstøtte til personalet på plejehjem (Guldborgsund Kommune, Arnold, 2021).

Reduktion af det samlede antibiotikaforbrug er absolut nødvendigt for at reducere forekomsten af antibiotikaresistens og sikre adgangen til virksomme behandlinger nu og i fremtiden. Der er stort behov for initiativer, der kan forebygge, optimere diagnostik af og fremme rationel antibiotikabehandling af urinvejsinfektioner.

Formålet

At etablere et frugtbart, tværsektorielt samarbejde mellem kommuner, plejehjem, primær sektor og sygehus.

1. Nedsætte forekomsten af UVI hos borgere på to fynske plejehjem ved forbedret infektionsforebyggelse
2. Sænke brugen af antibiotika hos borgere, hvor UVI overvejes som mulig årsag til ændring af sundhedstilstanden ved brug af værktøj til beslutningsstøtte
3. Reducere brugen af sundhedsydelse, som følge af forbedret forebyggelse
4. Afskaffe brugen af urinstix til diagnostik af UVI på plejehjem. Brug af urinstix medfører overdiagnostik og overforbrug af antibiotika

Hvad har vi opnået?

Vi etablerede et godt tværsektorielt samarbejde med fælles mål. Vi udviklede et undervisningskoncept inklusiv støtteværktøjer, som modtog gode evalueringer fra deltagende personaler.

1. Forekomsten af UVI hos borgere på to fynske plejehjem blev reduceret
2. Forbruget af antibiotika blev mere end halveret på begge pilotplejehjem
3. Det har ikke været muligt at vurdere brugen af sundhedsydelse i pilotprojektet
4. Pilotplejehjemmene har reduceret brugen af urinstix

Løftestangen, som fik os i gang

OUH 's direktion ved Mathilde Schmidt-Petersen og Bjarne Dahler-Eriksen inviterede til:

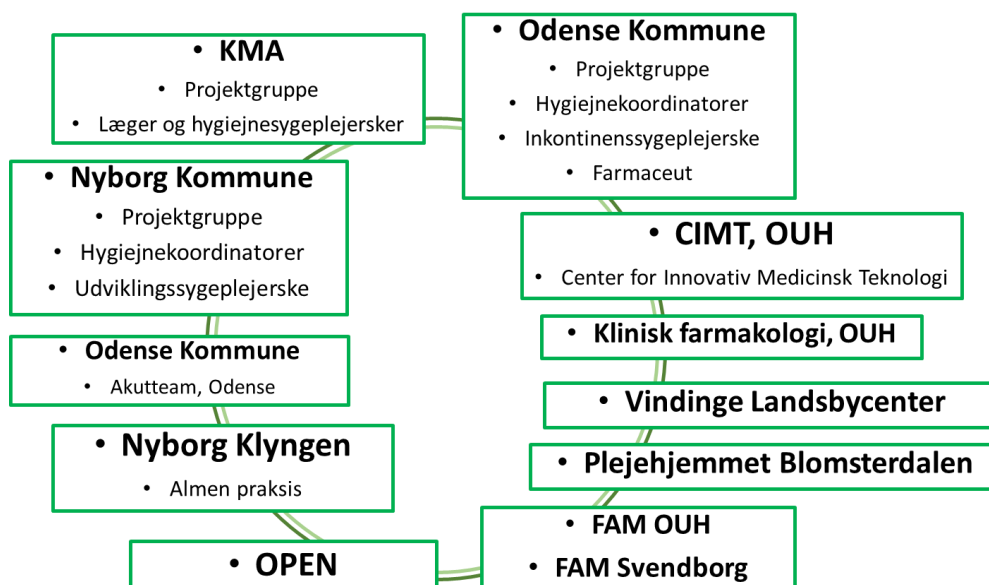
Skab bedre resultater for dine borgere og patienter – 12:12-seminar om tværsektorielle forskningsprojekter den 22.+23. juni 2023.

Ved denne lejlighed præsenterede vi projektforslaget 'Nedbringelse af UVI og antibiotikaforbrug på fynske plejehjem' og modtog stor opbakning. Under seminaret sammensatte vi en primær styregruppe bestående af Dina Moos Riggelsen, konsulent, Sundhed og Ældre, Nyborg Kommune, Jette Mark Sørensen, Sundhedsfaglig Chef, Ældre og Sundhed, Odense Kommune og KMA, OUH. Positive tilkendegivelser og med på sidelinjen fra start har vi haft CIMT-C ved Kristian Kidholm, OPEN, FAM OUH og FAM Svendborg, geriatrisk Afdeling G OUH. Vi har i hele forløbet fået uundværlig inspiration og støtte fra vores kolleger ved Forskningsenheden for Antimicrobial stewardship på Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Herlev Gentofte Sygehus og Center for Almen Medicin, Københavns Universitet.

Fondsmidler

Vi modtog en bevilling på kr. 295.000 fra Region Syddanmarks pulje for Sundhedstjenesteforskning til "Fri for UVI" med journal nr. "2023-0057".

Kulturmødet

Pilotplejehjem

- Odense Kommune valgte **Plejehjemmet Blomsterdalen**, et stort centralt Plejehjem i Odense med 108 beboere og næsten lige så mange ansatte, som udgøres af dags- og aftenpersonale ansat på Blomsterdalen og natpersonale ansat i Odense Kommune, heriblandt sygeplejersker via Akutteam, Odense.
- Nyborg Kommune valgte **Vindinge Landsbycenter**, et mindre plejecenter uden for Vindinge med 40 beboere og lige så mange fastansatte, som kun er tilknyttet Vindinge Landsbycenter.

Begge pilotplejehjem udpegede fastansatte nøglepersoner som ambassadører for projektet.

Milepæle på en tidslinje

Se side 8.

Interventionen

Læger og hygiejnesygeplejersker ved KMA udviklede i samarbejde med personale på Vindinge Landsbycenter og Plejehjemmet Blomsterdalen et **2-timers interaktivt undervisningsseminar**, *Fri for UVI - Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem* (se fotos side 9), med indbygget **elektronisk spørgeskema**, korte undervisningssessioner, **øvelser** (se side 12-13 for eksempler på og word cloud over personalets svar på 2 øvelser) og **cases** inklusiv introduktion til og oplæring i brug af **støtteværktøjer**, se side 17 og 18.

Plan for undervisningssession *Fri for UVI*

Element	Beskrivelse	Tid (min)	Tid total
Spørgeskema	Kort intro, QR kode/link til elektronisk spørgeskema 1 som udfyldes på stedet.	10	10
Introduktion	Skaber kontakt, motiverer. Forventningsafstemning. Gennemgår kort baggrund (danmarkskortet med indsatser)	5	15
Øvelse, symptomer	Refleksionsøvelse i grupper	8	23
Mikrobiologi, UVI og urinstix	Mundtligt oplæg	18	41
PAUSE	-	10	51
Generel hygiejne	Mundtligt oplæg	18	69
Øvelse, forebyggelse	Refleksionsøvelse i grupper	8	77
Forebyggelse - gennemgang	Mundtligt oplæg	12	89
PAUSE	-	10	99
Refleksionsværktøj – intro + øvelse	Mundtligt oplæg og øvelse	15	107
Afslutning	Afslutning – evaluering via senere udsendt spørgeskema	6	120

Over henholdsvis 4 og 2 dage underviste vi al personale og ledelse på Plejehjemmet Blomsterdalen (ca. 110 deltagere) og Vindinge Landsbycenter (ca. 40 deltagere) i ovennævnte seminar.

Alment praktiserende læger tilknyttet de to plejehjem, repræsentanter fra Akutteam, Odense og nøglepersoner fra kommunerne (udviklingssygeplejersker, uroterapeuter, inkontinenssygeplejersker og hygiejnekoordinatorer) deltog også i undervisningen.

Undervisningsplan		Plejhjemmet Blomsterdalen		
Dato og tid	CNA	TVS	AH	HPK
14. maj kl. 10-12	X	X	X	X
14. maj kl. 13-15	X		X	X
15. maj kl. 10-12	X	X	X	
15. maj kl. 13-15	X	X	X	
15. maj kl. 16-18	X		X	
21. maj kl. 10-12	X	X	X	
21. maj kl. 13-15	X	X	X	
21. maj kl. 16-18	X	X	X	
22. maj kl. 10-12	X	X	X	
22. maj kl. 13-15	X	X	X	
Undervisningsplan		Vindinge Landsbycenter		
Dato og tid	CNA	TVS	AH	HPK
27. maj kl. 13-15	X	X	X	
13. juni kl. 13-15	X		X	X

*Undervisere fra KMA: CNA: Charlotte Nielsen Agergaard, TVS: Thomas Vognbjerg Sydenham, AH: Anette Holm, HPK: Helle Pries Kristiansen

Materialer

Læger og hygiejnesygeplejersker ved KMA, ansatte fra de to kommuner og plejehjemspersonale udviklede ud over støtteværktøjer (side 17 og 18) til brug i dagligdagen for plejehjemspersonalet også et **projektlogo** (se forsiden) og skriftligt **informationsmateriale** til brug for personale, beboere og pårørende i form af plakater og pjecer, se eksempel side 15.

Spørgeskema om viden om urinvejsinfektion

Med god hjælp fra OPEN udviklede og anvendte vi et elektronisk spørgeskema med formålet at evaluere plejehjemspersonalets viden om urinvejsinfektioner *før* og *efter* undervisningsindsatsen. Spørgeskema-projektet er registreret som kvalitetsprojekt på OUH (sagsnr. 24/22496) og anført i Region Syddanmarks fortegnelse over behandling af personoplysninger til kvalitets- og forskningsformål.

Undervisningssessionerne modtog meget gode evalueringer fra deltagerne (se resultater af evaluering side 14).

Især som afløser er kurset meget relevant, Især da man ikke får den store oplæring i hygiejne. Mange ting var første gang, jeg hørte det. Jeg har implementeret flere ting i mit arbejde nu i forhold til hygiejne. F.eks. forklæde ved nedre hygiejne

---

Citat fra deltager

QR kode til det elektroniske spørgeskema anvendt før undervisningen.

Resultatet af spørgeskemaerne viste en udmærket generel viden om antibiotika og urinvejsinfektioner hos personalet på de to plejecentre. På trods heraf styrkede undervisningen 1) personalets viden om symptomer på UVI, 2) personalets oplevelse af sikkerhed i egen viden, 3) personalets oplevelse af sikkerhed i at kunne genkende symptomer på blærebetændelse og 4) personalets oplevelse af sikkerhed i at kunne have dialog med kolleger og pårørende om udredning og behandling af UVI. Se side 10 og 11.

Sensitivitetsanalyser tyder dog på, at de personaler som ikke svarede på det opfølgende spørgeskema efter undervisningen, havde en lavere grad af forståelse af symptomer på UVI og af hvilken betydning, man kan tillægge asymptomatisk bakteriuri (bakterier i urinen, uden samtidige symptomer eller blærebetændelse) (data ikke vist).

Målepunkterne og dataindsamling

Plejhjemmet Blomsterdalen: Centralt dataudtræk over antibiotisk behandling for UVI blev foretaget af Odense kommune. To farmaceuter trak antibiotikadata. Det kan gøres måned for måned eller hver 3. måned. I Odense Kommune har man afklaret, at det er muligt at dele tabel med oplysninger om antallet af borgere i antibiotikabehandling i de givne måneder. Der udleveres ikke personhenførbare data i den forbindelse og der er ingen GDPR-udfordringer i den påtænkte deling. Øvrige efterspurgte data kan ikke trækkes i kommunens systemer, da det ligger som fritekst i notater i plejjournalen.

Projekt 'Fri for UVI'

Plejhjemmet Blomsterdalen (intervention)

Tabel viser antal borgere i antibiotikabehandling pr. måned i 2024

Søgning på indikationer: mod urinvejsinfektion og mod blærebetændelse

Søgning på nedstående lægemiddelstoffer

Antibiotika (lægemiddelstof)/år måned	202401	202402	202403	202404	202405	202406	202407	202408	202409	202410	Samlet antal
Nitrofurantoin			2								2
Pivmecillinamhydrochlorid	4	6	6	6	7	7	4	4	2	1	47
Sulfamethizol						1	1				2
Samlet antal	4	6	8	6	7	8	5	4	2	1	51

Opgørelse udarbejdet oktober 2024

Ældre- og Handicapforvaltningen, Odense Kommune

Vindinge Landsbycenter: Lokal daglig afrapportering til plejehjemsledelsen af borgere i antibiotika behandling for UVI eller indlagt på sygehus med UVI. En Systemadministrator for Nyborg Kommune har trukket antibiotikadata, via KMD og Insight, det kan gøres uge for uge eller måned for måned. Der benyttes basisrapportering under Nexus, med Insight som tilkøbsmodul.

Projekt 'Fri for UVI'

Plejehjemmet Vindinge Landsbycenter

Tabel viser antal borgere i antibiotikabehandling pr. måned i 2023 og 2024

Søgning på indikationer: mod urinvejsinfektion og mod blærebetændelse

Søgning på nedenstående lægemiddelstoffer

2023

Antibiotika (lægemiddelstof)/år måned	202301	202302	202303	202304	202305	202306	202307	202308	202309	202310	202311	202312	Samlet antal
Nitrofurantoin	2	2	1	1	1	1	1	2	1	1			13
Penomax	1	1	1						1		1	1	6
Sulfamethizol			1	1			1	1					4
Trimopan	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	24
Selexid		1	2	1	1	3	2	2	2	1	2	1	18
Samlet antal	5	6	7	5	4	6	6	7	6	4	5	4	65

2024

Antibiotika (lægemiddelstof)/år måned	202401	202402	202403	202404	202405	202406	202407	202408	202409	202410	202411	Samlet antal
Nitrofurantoin												0
Penomax												0
Sulfamethizol												0
Trimopan	2	2	2	2	2	2	1	1	1	1	1	18
Selexid	1			1		1	1					4
Samlet antal	4	2	2	3	2	3	2	1	1	1	1	22

Opgørelse udarbejdet december 2024

Sundhed og Ældre, Nyborg Kommune

Videre mål for samarbejdet

At udbrede og implementere Fri for UVI, Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem, til plejecentre på hele Fyn. Vi foreslår at etablere en certificeringsordning for *Anemoneplejehjem*, som plejehjem kan opnå gennem vedholdent arbejde med forebyggelse af urinvejsinfektioner (se side 16).

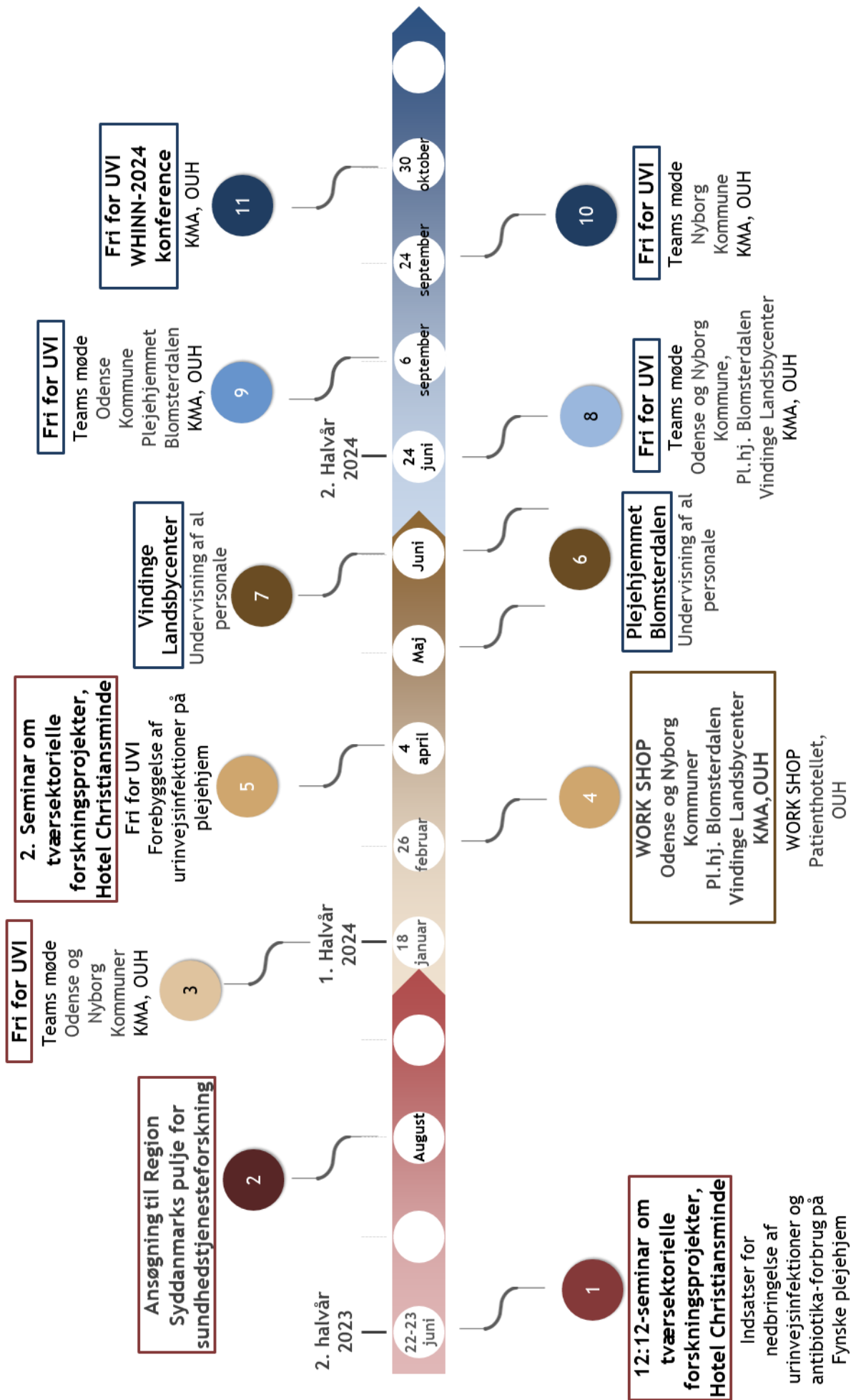
Anbefalinger

Baseret på erfaringerne fra pilotprojektet har vi udarbejdet anbefalinger til lokalt forandrings- og kvalitetsarbejde på plejecentre for at blive Fri for UVI.

Planlægning af undervisningsforløb	<p>Kort undervisningsforløb (2 timer) Korte indlæg à 10-15 min. varighed Aktiverende undervisning (grupperarbejde, refleksion) Praktisk undervisning (demonstration) Case-baseret undervisning (med refleksionsskema)</p> <p>Samarbejde med lokal plejehjemslæge og hygiejneorganisation om fælles fodslag i undervisningen Informationsmateriale omdeles Borgerråd / pårørenderåd inddrages</p> <p>Overvej at anvende e-læring Inkluder i introduktion af nye medarbejdere</p>
Iværksættelse	<p>Nøglepersoner udpeges og driver forandringen Ledelsesforankring</p>
Monitorering	<ul style="list-style-type: none"> • Antallet af borgere med UVI tælles op i teams/enheder og noteres på tavle (f.eks. på en given ugedag). • Anvende UTH system til monitorering af UVI (kræver systematisk registrering) • Anvende medicindata på antibiotika mod UVI i Nexus (vil ikke dække total antallet men give en trend) • Monitorere forbruget af urinstix • Anvende ensartet journalisering i Nexus (samme problembeskrivelse, samme felter).
Fejr succeser	<p>Internt på plejecentret Udadtil f.eks. via presseomtale Anemone-beviset</p>
Opfølgning	<p>Gentag undervisning for nye personaler Efteruddan med kortere undervisningsforløb eller evt. med e-læring</p>

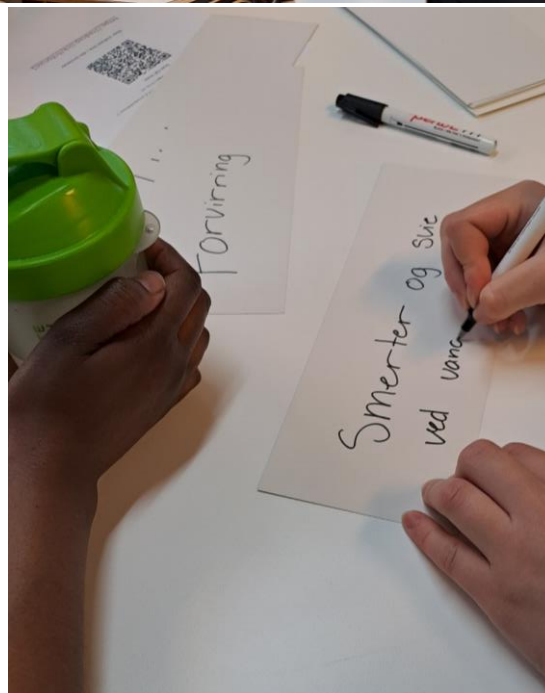
Tidslinje

Undervisning Fri for UVI på Plejehjemmet Blomsterdalen, Odense

Refleksionsøvelse om symptomer på UVI på Plejehjemmet Blomsterdalen, Odense

Tabel 1:

Binære (ja/nej) spørgsmål vedrørende generel viden om antibiotika. Statistisk signifikans testet med McNemar's test. alpha level sat til 5%.

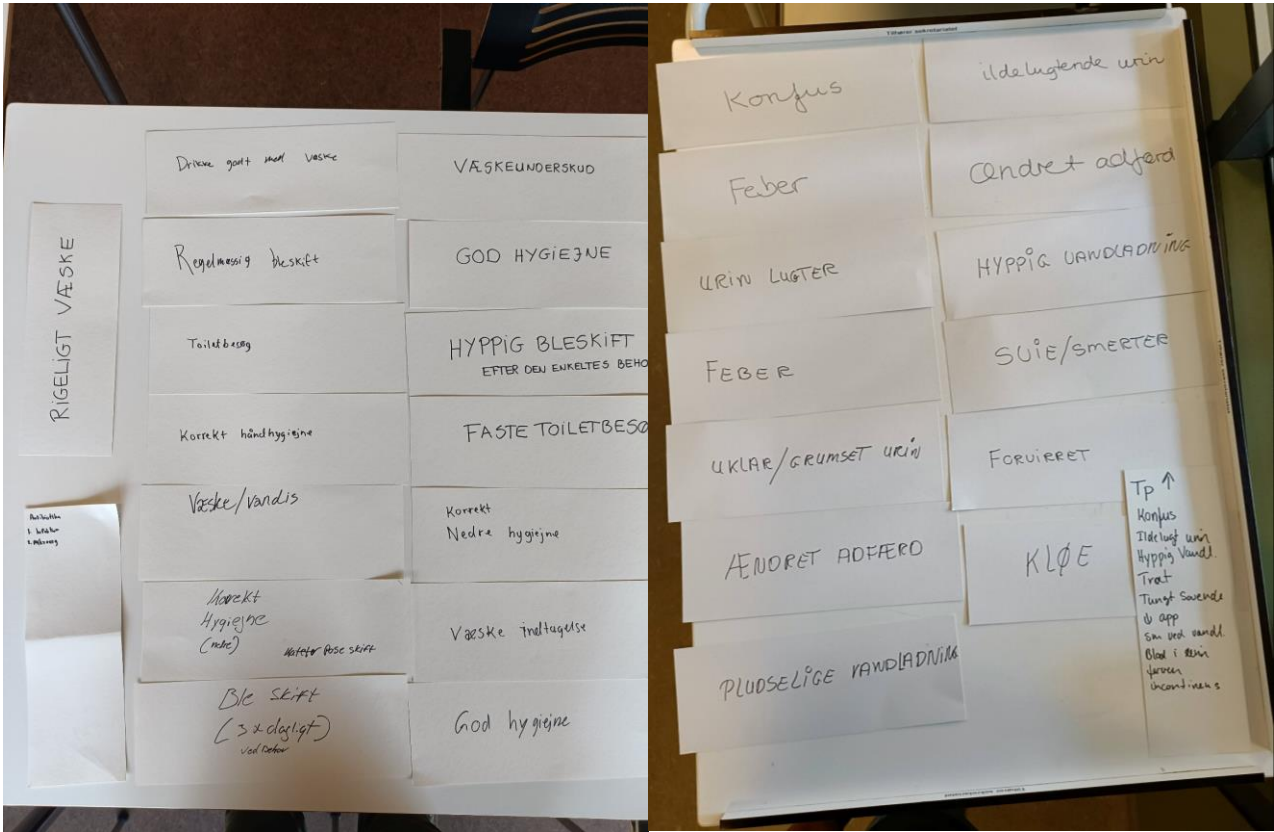
		Før undervisning n=133	Efter undervisning n=56	
Generelle spørgsmål om antibiotika og urinvejsinfektion				
		antal	antal	p-værdi
Antibiotika virker mod virus	Nej	93 (80.2%)	48 (88.9%)	0.25
	Ja	23 (19.8%)	6 (11.1%)	
	Ikke svaret	17	2	
Antibiotika virker mod bakterier	Nej	2 (1.7%)	0 (0.0%)	0.50
	Ja	116 (98.3%)	54 (100.0%)	
	Ikke svaret	15	2	

Tabel 2:

Spørgsmål vedrørende generel viden om antibiotika og urinvejsinfektion samt vurdering af egen viden. Udført som fem-point Likert-skala med svarmuligheder som a) Meget enig, enig, Hverken enig eller uenig, Uenig, Meget enig eller b) Altid, Ofte, Nogen gange, Sjældent, Aldrig. Lavere score reflektere mere korrekt svar. Statistisk signifikans testes med Wilcoxon signed-rank test. alpha level sat til 5% og justeret for type I fejl vha. Hoechberg sekventielle procedure.

	Før (n=133)	Efter (n=56)	
Generelle spørgsmål om antibiotika og urinvejsinfektion	Median score	Median score	p-værdi
Antibiotika virker godt til forebyggelse af urinvejsinfektion.	3 (2, 4)	4 (3, 5)	0.416
Vandladning med fuldstændig blæretømning forebygger urinvejsinfektioner	2 (1, 2)	1.5 (1, 2)	0.099
Tilstrækkeligt væskeindtag mindsker risikoen for urinvejsinfektion	1 (1, 2)	1 (1, 1)	0.003
Det er i orden at genbruge et håndklæde/halestykke ved nedre toilette 2-3 gange	5 (4, 5)	5 (5, 5)	0.59
Det er rimeligt at antage, at en beboer har urinvejsinfektion, når;			
Urinen lugter	3 (2, 3)	3 (3, 4)	0.028
Der er påvist bakterier i urinen	2 (2, 3)	3 (2, 3)	0.008
Beboerens sindstilstand er ændret	2 (2, 3)	3 (2, 4)	0.003
Beboerens pårørende udtrykker bekymring for en urinvejsinfektion.	3 (3, 3)	3 (3, 4)	0.167
Beboeren er blevet akut forvirret og er kendt med tidligere urinvejsinfektioner	2 (2, 3)	3 (2, 3)	0.235
Beboeren oplever smerter ved vandladning (dysuri)	2 (2, 3)	2 (2, 3)	0.142
Beboeren ikke kan holde på vandet (Urin-inkontinens)	3 (2, 3)	3 (2.5, 4)	0.821
Du har en beboer, som hyppigt får urinvejsinfektion. Beboeren har nu feber, men virker klar i hovedet og har ikke andre klager end feber. Hvad gør du?			
Måler værdier (blodtryk, puls, temperatur) mere hyppigt	1 (1, 2)	1 (1, 2)	0.281
Tager kontakt til sygepl. / læge.	1 (1, 2)	1 (1, 2)	0.853
Opfordrer til større indtag af væske	1 (1, 1)	1 (1, 1)	0.219
Jeg føler mig sikker i min viden og kunnen i at:			
Genkende symptomer på urinvejsinfektion	2 (2, 2)	2 (1, 2)	<0.001
Have dialog med kollega for at diskutere mulige symptomer på urinvejsinfektion	2 (1, 2)	2 (1, 2)	0.048
Forklare en beboers pårørende, at antibiotisk behandling ikke altid er nødvendig.	2 (1, 3)	2 (1, 2)	<0.001

Nøgleord fra refleksionsøvelser om symptomer og forebyggelse

ChatGPT

Forebyggelse af urinvejsinfektion

Symptomer på urinvejsinfektion

Evaluering af undervisningssessionerne

Spørgsmål	Meget enig (%)	Enig (%)	Hverken Enig eller Uenig (%)	Uenig (%)	Meget Uenig (%)
Der var sammenhæng mellem det erklærede formål med undervisningen og selve indholdet i undervisningen	61	36	2	0	0
Læringsaktiviteterne har stimuleret mig til at deltage aktivt i undervisningen	46	41	14	0	0
Det er tydeliggjort, hvilken relevans undervisningen har for min faglige udvikling	50	50	0	0	0
Emnet er vigtigt for mig i min hverdag	57	43	0	0	0
Indholdet af undervisningen kan jeg omsætte til mit daglige arbejde	57	43	0	0	0
Generelt har jeg været tilfreds med undervisningen	61	36	2	0	0
Jeg vil gerne have mere undervisning om forebyggelse og behandling af urinvejsinfektioner	41	34	25	0	0

56 besvarelser

Kommentarer fra deltagere

Især som afløser er kurset meget relevant, især da man ikke får den store oplæring i hygiejne. Mange ting var første gang, jeg hørte det. Jeg har implementeret flere ting i mit arbejde nu i forhold til hygiejne. F.eks. forklæde ved nedre hygiejne.

Godt med genopfriskning af UVI og forebyggelse af det.

Det med mere væske, KAD og ikke vil drikke samt have pårørende som mener/vil have deres kære i behandling er meget svært at agere i. Står ofte med en med KAD vil ikke drikke selv om der bliver tilset hver time nogen 30 min og meget blodigt urin. Og vil ikke drikke lige meget hvad man tilbyder de kan lide. Når det saltede er blevet tilbudt men ikke vil spise det, er svært. Alle disse dilemmaer står og en faktisk ofte travl hverdag, hvor vi nogen gange er 3 personaler til 18 beboer især ferie og sygdom og weekend. Det er svært at handle deri og passe alle sammen. Så det er hverdagens kost for os personale. Men god viden af undervisningen.

Meget lærerigt undervisning.

Gerne undervisning ved ny viden.

Fri for UVI

Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

ANTIBIOTIKA MED OMTANKE

- En antibiotikakur er ikke uden bivirkninger, da den påvirker den normale bakterieflora i kroppen. Antibiotika dræber bakterier – ikke kun dem, der gør os syge, men også mange af dem, der holder os sunde og er en normal del af vores krop.
- Antibiotika kan give bivirkninger som f.eks. nedsat appetit, mavesmerter, diarré, opkastning og svampeinfektion. Desuden øger det risikoen for at få en ny infektion med bakterier, som er blevet modstandsdygtige overfor antibiotika (resistente bakterier).
- Jo mere antibiotika der anvendes, desto større risiko er der for resistensudvikling. Det er vigtigt at forebygge resistensudvikling ved at bruge antibiotika med omtanke.

HØJT ANTIBIOTIKAFORBRUG BLANDT ÆLDRE PÅ PLEJEHJEM

- Plejehjemsbeboere i Danmark har det næsthøjeste forbrug af antibiotika sammenlignet med andre plejehjemsbeboere i Europa. Størstedelen anvendes til behandling og forebyggelse af urinvejsinfektion.
- Mange ældre beboere på plejehjem, og alle med urinvejskateter, har bakterier i urinen, uden at de har symptomer på en urinvejsinfektion. Denne tilstand er ufarlig og skal ikke behandles med antibiotika.

FOREBYGGELSE

Blomsterdalen deltager i et projekt, som har til formål at mindske antibiotikaforbrug og urinvejsinfektioner hos beboerne.

Al personale har fået undervisning og er klædt på til at forebygge urinvejsinfektioner blandt beboerne.

Her er de vigtigste pointer fra undervisningen:

- Hjælp beboeren til at indtage nok væske.
- Sørg for at beboeren får den fornødne hjælp til toiletbesøg.
- Hjælp beboeren til en god nedre hygiejne.
- Hjælp beboeren til have en tør og ren hud.
- Det er vigtigt, at vi alle (pårørende, plejepersonale og beboere) har en god håndhygiejne. Det mindsker risikoen for spredning af bakterier.

SYMPTOMER PÅ URINVEJSINFEKTION

- Hyppig vandladning
- Stærk vandladningstrang
- Smerter/svie ved vandladning
- Smerter over blære eller kønsben
- Feber

Det er ikke ualmindeligt, at ændret adfærd (fx forvirring) tolkes som tegn på urinvejsinfektion. Dette kan dog skyldes mange andre ting f.eks. væskemangel, bivirkning fra medicin, symptomer fra demens mm.

Anemoneplejehjem

Fri for UVI

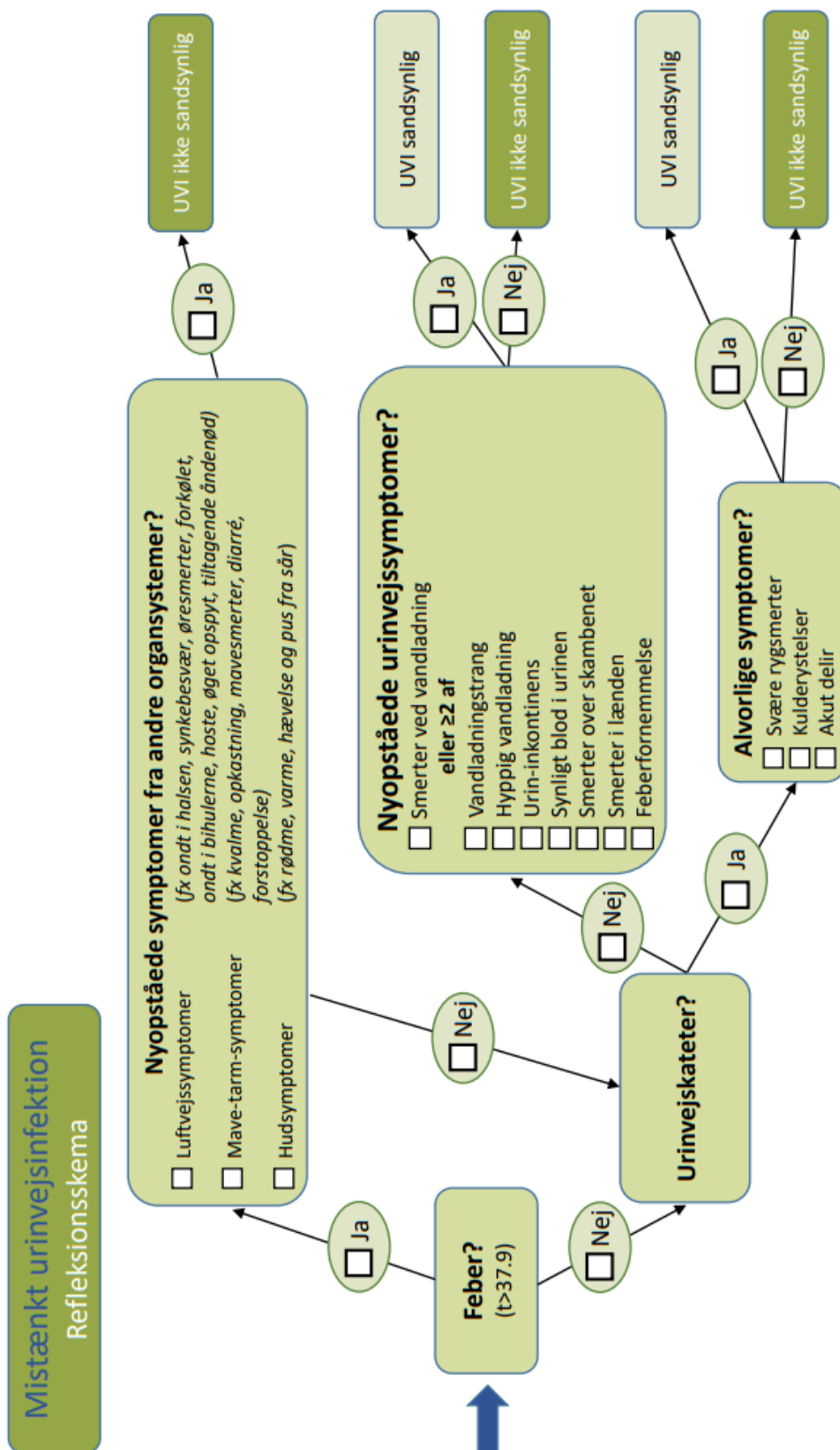
Forebyg urinvejsinfektion på plejehjem

Plejehjemmet _____ har indført systematisk arbejde med forebyggelse af urinvejsinfektioner med henblik på at reducere forekomst af urinvejsinfektion og reducere unødvendig antibiotikaforbrug og opnår dermed certificering som Anemoneplejehjem.

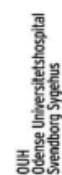
Spørgsmål til refleksion og forebyggende tiltag

Er der for nyligt foretaget medicinændringer hos borgeren?
Er der ændringer i borgerens kroniske sygdomme?
Er der nyopståede psykiske problemstillinger?
Har borgeren smerter?
Er borgeren forstoppet?
Er omgivelserne ændret, fx nyt personale?
Er ændringen nyopstået og markant?
Kan vi vente og se an? Observere borgeren tættere uden lægekontakt.
Iværksættelse af forebyggende tiltag, som fx kan være: <ul style="list-style-type: none">
• Øget væskeindtag – minimum 1500 ml samt brug af væskeskema
• Individuelle og faste toilettider 5-7 gange i døgnet
• Fokus på medarbejdernes håndhygiejne og brug af plastforklæder
• Korrekt udført nedre toilette
• Brug af plastpose i vaskefad og efterfølgende desinfektion af vaskefad og bord
• Brug af vådindikator i bleer
• Gennemgang af borgers journal for at afdække et mønster i, hvornår borgeren får urinvejsinfektion, og hvordan den kommer til udtryk.

Beslutningsstøtteværktøj; Flowchart til vurdering af risiko for urinvejsinfektion

V20240523

Fri for UVI

Klinisk Mikrobiologisk Afdeling: Cheflæge Anette Holm, Hygiejnesygeplejerske Helle Pries Kristiansen, Afdelingslæge Thomas Vognbjerg Sydenham, Afdelingslæge Charlotte Nielsen Agergaard.

Plejhjemmet Blomsterdalen: Assisterende plejhjemsleder Karina Adelheid Drejer, Assisterende plejhjemsleder Kristine Schultz Rasmussen, Plejhjemsleder Heidi Kielstrup og al personale.

Vindinge Landsbycenter: Plejecenterleder Kirsten Skibsted Olesen, Sygeplejerske Lonnie Berg og al personale.

Odense Kommune: Sundhedsfaglig Chef Jette Mark Sørensen, Cand.scient.san Louise Damgaard, Sygeplejerske, uroterapeut Kenneth Walsted, Specialkonsulent Elin Jacobsen, Farmaceut Charlotte Roth, Farmaceut Rukiye Öztürk, Juridisk konsulent Susie Majbritt Bogojevic-Simonsen.

Nyborg Kommune: Specialkonsulent Dina Moos Riggelsen, Udviklingssygeplejerske Marianne Dalhede, Områdeleder for Sundhed Anders Fournaise, Systemadministrator Charlotte Haugaard, Juridisk konsulent Simon Mazurek Jensen.

CIMT, OUH: Professor, forskningsleder Kristian Kidholm.

OPEN, OUH: Chefkonsulent Lene Berit Bjerregaard, Datamanager Allan Lind-Thomsen og Biostatistikere Andreas Kristian Pedersen

Taksigelser

Professor, ergoterapeut Hanne Kaae Kristensen, Forskningsenhed for CIMT – Center for Innovativ Medicinsk Teknologi, Klinisk Institut, Syddansk Universitet / OUH Odense Universitetshospital

Lektor, can.scient.san, Marianne Kirstine Thygesen, Forskningsenhed for Gynækologi og obstetrik, Klinisk Institut, Syddansk Universitet / OUH Odense Universitetshospital

Ledende overlæge, forskningsleder Daniel Pilsgaard Henriksen, Klinisk Farmakologisk Afdeling, Odense Universitetshospital / Klinisk Institut, Syddansk Universitet

Cand.scient., ph.d., seniorforsker Jette Nygaard Jensen, Postdocforsker læge Sif Helene Arnold, Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship og Implementering, Afdeling for Klinisk Mikrobiologi, Herlev & Gentofte Hospital / Københavns Universitet

Referenceliste

Evalueringsrapport: Mindre antibiotikaforbrug og færre urinvejsinfektioner blandt borgere på plejecentre gennem vidensopbygning hos plejepersonale. Marts 2019. Forskningsenheden for Antibiotic Stewardship og Implementering, Klinisk Mikrobiologisk Afdeling, Herlev og Gentofte Hospital.

Development of a Tailored, Complex Intervention for Clinical Reflection and Communication about Suspected Urinary Tract Infections in Nursing Home Residents. Arnold SH, Olesen JA, Jensen JN, Bjerrum L, Holm A and Kousgaard MB. *Antibiotics* 2020, 9, 360; <https://doi:10.3390/antibiotics9060360>.

Effectiveness of a tailored intervention to reduce antibiotics for urinary tract infections in nursing home residents: a cluster randomised controlled trial. Arnold SH, Jensen JN, Bjerrum L, Siersma V, Bang CW, Kousgaard MB, Holm A. *Lancet Infect Dis* 2021. DOI: [10.1016/S1473-3099\(21\)00001-3](https://doi.org/10.1016/S1473-3099(21)00001-3)

Implementing an intervention to reduce use of antibiotics for suspected urinary tract infection in nursing homes – a qualitative study of barriers and enablers based on Normalization Process Theory. Kousgaard MB, Olesen JA, Arnold SH. *BMC Geriatrics* 2022, 22:265. DOI: [10.1186/s12877-022-02977-w](https://doi.org/10.1186/s12877-022-02977-w)

Quality of the Diagnostic Process, Treatment Decision, and Predictors for Antibiotic Use in General Practice for Nursing Home Residents with Suspected Urinary Tract Infection. Sommer-Larsen SD, Arnold SH, Holm A, Olesen JA, Cordoba G. *Antibiotics* 2021, 10, 316. <https://doi.org/10.3390/antibiotics10030316>.

Antibiotic prescribing among elderly living in long-term care facilities versus elderly living at home: a Danish registry-based study. Azaizia H, Jensen MLV, Rasmussen IS, Jarløv JO, Jensen JN. *Infectious Diseases* 2022, 54, 9. <https://doi.org/10.1080/23744235.2022.2076903>

Overvågning af sundhedssektorerhvervede infektioner og antibiotikaaudit på plejehjem. HALT 3. <https://hygiejne.ssi.dk/-/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/overvaagning/halt-3-rapport---2018.pdf>

Inspirationskatalog: 20 veje til at bruge mindre antibiotika. Komiteen for Sundhedsoplysning 2019. Sundheds- og Ældreministeriet og Det Nationale Antibiotikaråd: [Inspirationskatalog-20-Vej-til-at-bruge-mindre-antibiotika.ashx \(sst.dk\)](https://www.ssi.dk/~/media/arkiv/subsites/infektionshygiejne/overvaagning/halt-3-rapport---2018.pdf)

Frederikssunds Kommune: <https://www.frederikssund.dk/service/Nyheder/2022/marts/nyt-projekt-skal-forebygge-urinvejsinfektioner>.

Mariagerfjord Kommune: <https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/god-hygiejne-gav-sygeplejerske-pris-i-rom-haandvask-er-et-oemt-punkt>

Guldborgsund Kommune: [Plejehjem satte fokus på hygiejne - nu har de ældre ikke været syge i et år | TV2 ØST \(tv2east.dk\)](https://www.dr.dk/nyheder/regionale/nordjylland/god-hygiejne-gav-sygeplejerske-pris-i-rom-haandvask-er-et-oemt-punkt)